

Liepos 15 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje introdukcijos /įvedimo į parapiją/ pamaldas laikė prieš dvi savaites ordinuotas diakonu Tomas Šernas.

Ta proga spausdiname kunigo Jono Šepečio 1915 metais Nem. Radviliškio bažnyčioje pasakytą pamokslą, kuriame išdėstoma, kokie turi būti pamokslai ir kaip jų turi klausytis parapijiečiai.

Pamokslas

pasakytas kun. Jono Šepečio per introdukcijos /įvedimo/ į Nem.Radviliškio parapiją pamaldas 1915 m. gegužės 19 d.

Dėkokite Viešpačiui, šaukitės Jo vardo! Skelbkite tautose Jo veiksmus!
/Ps.105,1/

Šiandien, laike mano introdukcijos /įvedimo/ į parapiją, reiktų kalbėti apie kunigo veikimą parapijoje, apie jo sutikimą su parapijiečiais, apie jo priedermes ir teises. Bet apie tuos dalykus esu rašęs "Pasiuntinyje"* , tai manau, kad mano pažiūros apie šiuos dalykus yra jums žinomos, ir dėl to šiandien aš kalbėsiu jums apie tokį dalyką, kurs mums, kunigams, daugiausiai laiko atima – **apie pamokslą:**

1. koks turi būti pamokslas ir 2. kaip reikia jo klausytis?

Yra dviejų rūšių pamokslininkų. Vieni, kaip apaštalas Petras, kuris labai gilų išpūdį darydavo savo pamokslais. Visiems žinomas jo pamokslas, kurį jis pasakė pirmųjų Sekminių dieną Jeruzalėje, ir kuris pritraukė tris tūkstančius žydų krikščionybėn. Tokių pamokslininkų mažai. Kaip būtų gerai turėti tokią dovaną, kad būtų galima daryti tokių išpūdį savo klausytojams, kad patraukus juos į visa, kas gera, gražu ir prakilnu, bet ne visiems yra duota tokia dovana.

Yra vėl tokių pamokslininkų, kurie, kaip apaštalas Povilas, savo pamokslais vieną pusę klausytojų pritraukia savęsp, o kitą pusę sukelia prieš save. Ir man nekartą teko patirti, kaip viena klausytojų dalis gėrėjosi to ar kito pamokslo žodžiais, o kita – pyko: ne vienas karštesnio būdo belsdamas batais ėjo iš bažnyčios laukan.

Tai pačina iš to, kad pamokslo klausytojai yra nevienodų pažiūrų, nevienodų jausmų. Kas vienam atrodo svarbu, tas kitam – menkniekiu. Ir dėl to mes, visi kunigai, sakome pamokslus apie tuos pačius dalykus: skelbiame Jėzų Kristų, apsakome Dievo darbus ir Dievo valią, iškeliamo aikštėn žmonių klaidas ir prasižengimus ir rodome tikrąjį išganymo kelią, bet tai vis darome ne vienodais jausmais, ne vienodomis pažiūromis, ir dėl to pamokslai išeina nevienodi.

Kad pamokslas turėtų gerą pasisekimą, man rodosi, reikia, kad **parapija** savo kunigą mylėtų, jį suprastų, drauge su savo kunigu kariautų ir gero trokštų, ir kad **kunigas** savo parapiją gerai pažintų, žinotų visus klausimus, kurie žmonių širdis paliečia, atjaustų visas bėdas, kurias žmonės atsineša su savimi į bažnyčią. Jei pamokslininkas tą gerai jaučia ir Dievo šviesoje apsvarsto, tada pamokslas gali atnešti didelę naudą žmonėms. Nes kiekvienas pamokslas turi kiekvieno žmogaus sieloje prikelti ką nors gero ir gražaus – pačią sielą padaryti geresnę.

Bet aš turiu jums pasakyti: ne pamokslininko darbas žmones geresniais daryti, nes tai ne pamokslininko, o vien Dievo valios darbas. Pamokslininko priedermė yra skelbti Dievo valią, visa kas gera, teisinga, gražu, prakilnu, o klausytojų priedermė yra tai priimti!

Mes žinome, kad kiekvienas parapijietis turi savo nuomonę apie kunigą. Nei vienas šiek tiek darbštesnis kunigas negali išvengti susirėmimo su kitokių pažiūrų parapijiečiais ir dėl to niekuomet negali patikti visiems. Visiems žmonėms gali patikti tik tai toks kunigas, kurs nieko nedirba, kurs visai neužsiima šio pasaulio reikalais, kuriam visai nerūpi pats gyvenimas. Tą pat galima pasakyti ir apie mūsų pamokslus. Mūsų pamokslai irgi negali visiems patikti. Nes priklauso ne tik nuo to, kokių yra žmogus pažiūrų, bet ir nuo to, kaip žmogus pamokslą klausosi ir dėl ko eina į bažnyčią. Daug kas iš pamokslų reikalauja visai ne to, ką pamokslai gali duoti. Pamokslas nėra knyga, nėra paskaita, kur būtų galima ieškoti pasimokymo. Pamokslas tai yra Dievo darbų skelbimas, tai yra raginimas, kad žmonės pažintų savo nuodėmes ir ieškotų pas Dievą išganymo.

* "Pasiuntinys" – pirmas lietuviškas reformatų laikraštis, leistas 1911–1915 m.m. kunigo J.Šepečio /iki uždaranč caro valdžiai/.

Taigi, žmonės neturi eiti į bažnyčią vien dėl to, kad stebėtusi kunigo iškalbingumu ar gėrė pamokslo gražumu, arba kad čia, bažnyčioje, parodytų kitiems žmonėms savo dievotumą ar apsitaismą, savo dailius drabužius, - bet bažnyčion žmonės turi eiti, kad Dievą garbintų dvasioje ir ties kad įsigilintų į save ir pasižiūrėtų, kuo jo siela sutepta, purvina, neskaisti ir pagalvotų, kaip tą sielą paderesne ir tobulesne...

Dėl to, sakau aš, pamokslo klausymas yra taipogi Dievo garbinimas dvasioje ir tiesoje. Kaip žmonės meldamiesi visuomet atgręždavo savo veidus į rytus, taip pamokslą klausantis kiekvieno žmogaus siela turi būti atgręžta tiktai į Dievą. Viskas aplinkui: bažnyčia, visi žmonės, pats pamokslininkas klausytoji turi pražūti ir pranykti, ir jis vieno tik turi ieškoti – Dievo. Mūsų siela ir Dievas turi būti per pamokslą kaip Apaštalas Jokūbas rašo: kiekvienas žmogus bažnyčioje tegul nebus greitas kalbėti, bet klausyti! Tai yra gyvenimo taisyklė! Kad mes ne taip greitai griebtumėmės kalbėti, bet gerai pasiklausytumėme, išklausytumėme, į savo sielos gilumą įsiklausytume, pirm, negu patys pradėsime kalbėti, tada mes pasauliui, ir sau daug daugiau naudos atneštumėme! Jūs gal pasakysite, kad laike pamokslo nekalbame tylime! Taip, iš sakyklos žiūrint, klausytojai, jei ne per daug kosti, ne per daug vaikščioja iš bažnyčios lauk rodosi, jog viešpatauja bažnyčioje tyla ir ramybė! Bet jei kokios mašinos būtų galima atspausdinti čia bažnyčios sienų, viskas, ką per pamokslą per klausytojų galvas perėjo, ką klausytojai mąstė ir pergalvota tada gal daug kas negalėtų savo akių pakelti ir pažiūrėti žmonėms į akis, gal norėtų geriau, kad jį žiūrėtų prarytų. Taip daug per klausytojų galvas pereina minčių – gerų ir blogų. Todėl, kad per pamokslą žmogus mąsto apie daugelį kitų dalykų, pamokslas ir negali pasiekti to, ką jam reikia pasiekti. Dėl to daug mūsų pamokslų likimas yra toks: žmonės pamokslo pasiklauso, pagiria ar papeikia ir užmiršta. Pamokslas neturi jokios pasekmės, dėl to negali būti ir naudos. Jei pamokslas turėjo pasekmę, jei jis kam nors padėtų, įtikino pamesti kokį blogą darbą, tada aš labai džiaugiuosi!

Mes, visi kunigai, iš visos širdies geidžiame, kad visi mūsų klausytojai pamestų visus savo blogus įpročius, kad visi žmonės pamylėtų viską, kas gera, gražu, teisinga ir prakilnu, kad jie vis daugiau ir daugiau taptų naujais žmonėmis, amžinybės tėvynainiais ir tikrais Dievo vaikais!

To viso mes geidžiame iš visos širdies ir sielos ir sau patiems, ir mūsų klausytojams. Toks tai mūsų pačių ir mūsų pamokslų tikslas! Bet be paties Dievo padėjimo mes to tikslo pasiekti negalime. Dėl to visokiame mūsų darbe reikia neužmiršti melsti Dievo:

Dieve, padėk man! Amen.

Kun. Jonas Šepetys. Pamokslai.
Pamokslo kalba netaisyta, tik šiek tiek patrumpinta.

Vilniečiai po diak. Tomo Šerno introdukcijos pamaldų liepos 15 d. savo istorinėje bažnyčioje

Dievo Žodžio tarnystėje

„Palaimintas žmogus, kuris išveria išmėginimą, nes kai bus iširtas, jis gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas yra pažadėjęs jį mylintiems“ Jok. 1; 12

2001-ųjų metų liepos 1-ji - viena iš reikšmingiausių dienų mūsų atsikūrusios Bažnyčios tvarkymosi laikotarpyje. Tą sekmadienį Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje diakonu buvo ordinuotas Vilniaus ev. reformatų bažnyčios lektorius Tomas Šernas, kunigu – diakonas Kęstutis Daugirdas. Po karo pirma tokia ordinacija Biržų bažnyčioje įvyko daugiau kaip prieš 30 metų - 1969 metais, kai buvo tyliai iššventintas diakonu pasišventęs šiam kilniam darbui ypač sunkiomis sąlygomis dabartinis kunigas senjoras Petras Čepas, kurį 1981m. spalio 4 d. Vengrijos reformatų Bažnyčios vyskupas kun.K.Toth'as ordinavo kunigu. Dažnai net nepagalvojame, o kas būtų įvykę, jei jis nebūtų pasišventęs Bažnyčios tarnystei, kai vienintelio tuomet likusio ev. reformatų kunigo P.Jašinsko jėgos, slegiamos amžiaus naštos, ėmė silpnėti, ir kai pati Bažnyčia krečiama negandų vis sunkiau alsavo.

Istorijos bėgyje mūsų Bažnyčiai nuo pat jos įsikūrimo 1557 metais buvo lemta daug iškentėti ir netgi neseniai, praėjusiame XX amžiuje. Sunku įsivaizduoti, kad po Pirmojo pasaulinio karo taip gražiai besitvarkančiai Bažnyčiai galėjo būti suduotas vos ne mirtinas smūgis, po kurio pradedame atsigauti tik dabar. Rodos, tai buvo dar taip neseniai, vis norisi semtis iš to laikmečio jėgų, dirbti taip, kaip nesavanaudiškai tada dirbo širdimi ir siela atsidavę dvasininkai, kuratoriai ir daugelis to meto aktyvių ev. reformatų, siekdami vieno tikslo - Bažnyčios stiprėjimo.

Tada, 1925 metais, bendromis ev. liuteronų ir ev. reformatų Bažnyčių vadovybių pastangomis Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, buvo įsteigtas Evangelikų teologijos fakultetas. Iki fakulteto uždarymo 1936 metais teologijos mokslus baigė 32 asmenys, iš jų devyni ev. reformatai buvo ordinuoti kunigais: Jonas Mizaras, Povilas Jašinskas, Stasys Neimanas, Fridrichas Barnelis, Vytautas Kurnatauskas, Aleksandras Balčiauskas, Adomas Grybė, Petras Šimukėnas, Mykolas Frankas. 1940 metų pradžioje Lietuvos ev. reformatų Bažnyčia turėjo 16 kunigų. Jie aptarnavo Biržų, Kėdainių, Kelmės, Klaipėdos, Naujamiesčio, Papilio, Nem.Radviliškio, Salamiesčio, Seirijų, Švobiškio, Kauno, Šiaulių ir Vilniaus (nuo 1939 m.) parapijas bei trijų parapijų filijas (Aukštelkų, Panevėžio ir Šleideriškio). Kariuomenės kapelionais bendrai visiems evangelikams tarnavo: kun. Adomas Šernas, superintendentas kun. Jonas Šepetys, kun. Aleksandras.Balčiauskas ir kun. Petras Dagys (Klaipėdos krašto kariniams daliniams).

Per 22 Lietuvos nepriklausomybės metus Lietuvos ev. reformatų Bažnyčia ne tik gerai tvarkėsi viduje, bet taip pat užmezgė ir plėstė ryšius su tarptautinėmis krikščionių organizacijomis. Lietuvos ev. reformatų Bažnyčia buvo priimta į Pasaulio Reformuotų Bažnyčių Sąjungą /angliškai sutrumpintai - WARC/ ir buvo aktyvi jos narė, dalyvavo daugelyje tarptautinių forumų JAV, Šveicarijoje, Estijoje, Anglijoje, Vengrijoje, Olandijoje, Norvegijoje.

Tarptautiniai ryšiai teikė mūsų Bažnyčiai moralinę ir dvasinę paramą. Škotijos ir Olandijos Bažnyčios buvo pirmosios, kurios ištiesė mūsų Bažnyčiai pagalbos ranką.

Lietuvos nepriklausomybės metais buvo leidžiamas mėnesinis žurnalas „Mūsų žodis“, įsteigtas 1922m. Kaune Halinos ir Martyno Yčų, vėliau jo leidyba perkelta į Biržus. Pirmuoju šio žurnalo redaktoriumi buvo kun. J.Šepetys, nuo 1925 m. - prof. dr. kun. K.Kurnatauskas. Nuo 1926 iki 1940 m. buvo leidžiamas dvisavaitinis reformatų laikraštis „Sėjėjas“ su įžanginiu pamokslu. Leidėjas ir redaktorius buvo kun.P.Jakubėnas. Šio laikraščio jaunimo skyrių, pavadintą „Jaunimo Pasaulis“, redagavo kun.A.Balčiauskas. Be to, trumpai buvo leidžiami evangelikų laikraštis „Tiesos žodis“, redaktorius kurat.Mykolas Zablockas, protestantų mėnraštis „Krikščionybės sargas“.

Teologiniais ir bažnytinės istorijos klausimais daugiausia rašė dvasininkai: superintendentas dr. kun. Povilas Jakubėnas, gen.superintendentas kun. Konstantinas Kurnatauskas, superintendentas kun. Jonas Šepetys, kun. Adomas Šernas. Be to, aktyviai bažnytinėje raštijoje reikiškėsi kuratoriai - mokytojas Alfredas Šlykas, literatai Petras ir Mykolas Zablockai, Mykolas Plepys ir kt. Iš Kauno ir Klaipėdos reguliariai buvo transliuojamos pamaldos per radiją.

Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį tenka laikyti Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios Renesansu. Sinoduose dalyvaudavo garbingų svečių iš užsienio, kunigai iš Vilniaus srities, Klaipėdos krašto. Sinodų iškilmingose pamaldose beveik kasmet dalyvaudavo ir giedodavo pirmieji Lietuvos operos solistai Kipras Petrauskas, Ipolitas Nauragis, Bronė Variakojienė ir kt.

Antrasis pasaulinis karas atnešė daug nelaimių visai Lietuvai ir mūsų Bažnyčiai. Karo audra išblaškė darnų, spėjusį kūrybiškai pasireikšti dvasininkų ir kuratorių būrį. Patys aktyviausi pasitraukė į užsienį: visi superintendentai, esami ir buvę Kolegijos prezidentai, viceprezidentai, dauguma kuratorių.

Likusieji Tėvynėje aktyvūs Bažnyčios nariai, kaip ir daugelis to meto žmonių, patyrė daug kančių. Ne vienas savo žemiškąją kelionę baigė tremtyje.

1946 m. gegužės 27 d. Biržuose sušaukta Sesija iš likusių po karo Lietuvoje kunigų ir kuratorių sudarė Kolegiją /vėliau pavadinta Konsistorija/, jai vadovavo kuratorius Andriejus Kriščiukėnas, nuo 1957 m. pirmo pokarinio Sinodo Biržuose - Kostas Burbulys. Atrodė, kad okupacijoje likę 4 kunigai dar ilgai galės ant savo pečių toliau nešti tikėjimo vėliavą. Deja, kun. A. Balčiauskas, po sunkios ir trumpos ligos, eidamas 45-sius metus, 1952 01 24 išėjo į Amžinybę. Superintendentas kun. A. Šernas, atsisakęs kunigystės, mirė 1965 01 06. Po sunkios ligos 54 m. amžiaus 1968 04 03 mirė kun. Mykolas Frankas. Paskutinis iš teologijos mokslus baigusių Kauno universitete eidamas 93 metus 1982 05 19 mirė superintendentas kun. P. Jašinskas, prieš tai, 1981 metais, perdavęs Bažnyčios vairą kunigui P. Čepui.

Bažnyčiai tuo metu iš esmės nieko negalėjo padėti ir išeivijoje (JAV, Čikagoje) susibūręs mūsų Bažnyčios branduolys. Deja, laikas nusinešė į Amžinybę ir daugumą mūsų brangių išeivijos dvasininkų ir kuratorių, taip ir nebesuspėjusių tęsti savo kilnaus pašaukimo vėl atgimusioje tėvynėje.

Daug buvo tikėtasi naujuoju Lietuvos atgimimo laikotarpiu. Tačiau ir šis, antrasis Bažnyčios Renesansas, pasirodė ne toks jau lengvas, nors dauguma parapijų vėl greit atsikūrė ir pradėjo tvarkytis. Nelengva dar ir šiandien - trūksta pasišventusių, nuoširdžių, išsimokslinusių ganytojų.

Vos prasidėjus persitvarkymui /perestoikai/ liuteronų kunigo - diakono Reinholdo Moro /tuo metu dirbusio Biržų reformatų bažnyčioje/ pastangomis 1988 m. birželio 25 d. įvyko II-sis pokarinis Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios Sinodas. 1988 metais spalio mėn. pradėjo burtis Vilniaus ev. reformatų parapija, o 1989 m. liepos 28 d. buvo įregistruota. 1989 m. birželio 24 d. Biržų bažnyčioje buvo ordinuotas diakonu kaunietis Julius Norvila (tuo metu mokėsis Taline) ir pradėjo dirbti Kaune ir Vilniuje. 1989 m. rugsėjo 24 d. įvyko pirmos reformatų pamaldos Kauno liuteronų bažnyčioje, 1990 m. sausio 14 d. – istorinėje Vilniaus reformatų bažnyčioje. Beje, iki šiol vilniečiai neturėjo nuolatinio savo parapijos dvasininko su aukštesniu teologiniu išsilavinimu. Pastaruoju metu vilniečiams dažnai patarnaudavo lektorius Tomas Šernas, Medininkų tragedijos dalyvis, išgyvenęs po sunkių sužalojimų, nepaisydamas fizinės negalios, pasirinkęs dvasininko kelią.

Džiugu, kad sudėtinga situacija Bažnyčioje šiuo metu rodo ryškia kryptį į gerąją pusę. Istorinė Lietuvos ev. reformatų Bažnyčia „Unitas Lithuaniae“, įkurta Mikalojaus Radvilos Juodojo, po truputį vėl atsigauna. Į Bažnyčią įsiliejo būrys aukštąjį teologinį išsilavinimą pasiekusių jaunimo: kun. Rimas Mikalauskas (magistras, baigęs Varšuvos Krikščioniškosios teologijos Akademiją, 1999 10 17 Kėdainiuose ordinuotas kunigu), kun. Kęstutis Daugirdas (magistras, baigęs teologijos studijas Vokietijoje, Frankfurte prie Maino, J.W. Gėtės universitete, 1999 10 17 Kėdainiuose ordinuotas diakonu, 2001 07 01 Biržuose - kunigu), diak. Tomas Šernas ir Sigita Švambarienė (bakalaurai, baigę teologijos mokslus Klaipėdos universiteto Evangeliškos teologijos centre), Tomas Sakas (bakalauras, baigęs Klaipėdos universitete teologijos mokslus ir gilines žinias Vokietijoje), Gitana Gasiūnatė (kandid. į magistrus, studijuoja Prahos Huso universitete, šiemet gilina žinias Texase, Amerika), Ervinas Koršunovas (studijavęs Klaipėdoje ir Vokietijoje bei Vilniaus universiteto religijų tyrimo centre). Taigi dvasinį branduolį jau turime ir tuo galime džiaugtis.

Tomo Šerno ir Kęstučio Daugirdo ordinacijos išskilmės pilnutėlėje Biržų reformatų bažnyčioje buvo didžiulis įvykis Biržų miestui ir visai Lietuvai. Jose dalyvavo Vokietijos Lipės krašto bažnyčios generalinis superintendentas kun. Gerrit Noltensmeier, senjoras kunigas Petras Čepas, kunigas Rimas Mikalauskas, Vokietijos Gustav Adolf Werke fondo atstovas kun. Karl Dieter Schmidt, Frankfurto prie Maino ev. reformatų parapijos kun. Milton Aylor, Klaipėdos ev. liuteronų bažnyčios kun. Reinholdas Moras. Po ordinacijos kunigą K. Daugirdą ir diakoną T. Šerną sveikino ne tik išskilmėse dalyvavę evangelikų kunigai, bet ir Biržų šv. Jono Krikštytojo katalikų bažnyčios klebonas Dalius Tubys, Biržų rajono meras V. Zurba, Klaipėdos universiteto Evangeliškos teologijos centro direktorius A. Baublys. Buvo perskaityti sveikinimai, kuriuos atsiuntė išeivijos lietuvių ev. reformatų bažnyčios (JAV, Čikaga) kolegijos prezidentė H. Dilienė, kuratorė D. Bobelienė su vyru K. Bobeliu, Vasario 16-osios Signatarų klubas, Signatarų namai, Kovo 11-osios signataras Z. Vaišvila, kiti žinomi veikėjai, visuomeninės organizacijos.

Sinodo sprendimu kun. Kęstutis Daugirdas aptarnaus Biržų ir Nemunėlio Radviliškio parapijas, o kaip trečias kunigas – Vilniaus parapija, diak. Tomas Šernas paskirtas Vilniaus bažnyčios administratoriumi.

Sveikiname

Ingą Cuprevaitę ir Povilą Jelkinus, susituokusius rugpjūčio 4 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje

taip pat

Ingridą Obuolevičiūtę ir Petrą Basijokus, susituokusius rugpjūčio 25 d. Biržų ev. reformatų bažnyčioje.

Linkime ilgų, laimingų ir santarvės metų! Te Dievas saugo ir globoja Jūsų jaunas šeimas !

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba ir seniūnų taryba

*Pašventink, Dieve malonus, Tu pats šių santuokų ryšius,
Kad meilės, sandoros dvasia ir Dievo baimė ir malda
Tarp jų gyventų jų namuos taip laimėje, taip ir varguos.*

*Ganyk jų širdis ir mintis, kad Tavo meilėj liktų vis;
Jų sieloms šviesk savu žodžiu, kad vaikščiotų doros keliu.
Ir po tikėjimo kovos duok jiems palaimos amžinos*

145 giesmė iš Ev.Reformatų giesmyno, 1941 m.

Stovykla “Horizontalai”

Šiomet “horizontas” baigėsi ties Pabiržės miesteliu, Biržų rajone. Čia liepos 8-15 d.d. Pabiržės vidurinėje mokykloje vyko paauglių iš socialiai remtinų šeimų integracijos į visuomenę bei priklausomybę sukeliančių medžiagų prevencijos stovykla “Horizontalai”.

Daugeliui iškils klausimų: kas tie paaugliai, kuo čia dėta ev. reformatų Bažnyčia, kodėl Pabiržėje, iš kur jie gavo, o svarbiausia, kur išleido pinigus? Natūralu ir sveika domėtis, kas vyksta šalia mūsų. Pabandysiu plačiau papasakoti apie šią stovyklą, organizatorius bei rėmėjus.

Ši stovykla – prieš ketverius metus Biržų rajone pradėto socialinio darbo tęsinys, kuris išaugo ne tik iki valstybinių institucijų (bendradarbiaujame su rajono savivaldybe, policijos komisariatu), bet ir tarptautiniu lygiu. Šiomet grupių vadovais kartu su lietuvaičiais dirbo svečiai iš Vaxjo, švedų misionierių Sandraugos Bažnyčios. Su Vaxjo parapija glaudžiau bendradarbiauja Kauno reformatai, tačiau nuo praeitos vasaros šilti santykiai užsimezgė ir su visos Lietuvos jaunimu. Ir štai jie čia: Bodil – pradinukų mokytoja, kuri stovykloje geriausiai rado kalbą su mažiukais; Johan – abiturientas, beveik stovyklautojų bendraamžis tapęs romumo pavyzdžiu išdykėliams paaugliams; Gabriel – idealus jaunimo lyderis, leidęs save aplaistyti vandeniui ir, stovyklautojų nuomone, labiausiai patikęs svečias; bei Goran – jaunimo kunigas, visus stebėjęs muzikiniais sugebėjimais (stovyklos uždarymo pamaldose sugebėjęs groti gitara be vienos stygos), stovyklos dvasinis vadovas. Iš Lietuvos pusės stovyklos organizatoriai: viešojo įstaiga “Revitra” ir jos steigėjai L.Kėželytė, R.Kuprytė bei V.Paltanavičius. Grupių vadovais dirbo socialinio darbo, politikos mokslų studentai.

Pristačius stovyklos organizatorius, vadovus pažvelkime, kas gi tie stovyklautojai. Dažniausiai žmonės išgirdę, jog stovykla organizuojama paaugliams iš socialiai remtinų šeimų, priekaištuoja, kad šiuo metu Lietuvoje dauguma šeimų - remtinų. Be to, kam mėtyti pinigus kitiems, kurių mes nepažįstame, kurie nėra reformatai. Tokiems belieka atsakyti, kad, jei jūsų šeimoje visi yra apsirengę ir pavalgę, bet turi tik po dvi poras batų, jūs galite save vadinti materialiai remtina šeima, nes norėtumėte turėti po tris poras batų ir ne tik, kad būtumėte apsirengę ir pavalgę, bet ir norėtumėte turėti daugiau atsargų. Į “Horizontalus” susirenka paaugliai, kuriems labiausiai trūksta meilės ir supratimo, lygiavėrcio bendravimo, kurie bent trumpam užpildytų šiose šeimose tvyrančią dvasinio skurdo bedugnę. Paauglystėje ypač sunku pripažinti, kad esi kitoks, nes tavo šeimoje į namus kasdien grįžta girtas tėvas arba mama visiškai neturi laiko išklausti tavo problemų ir dažniausiai jautiesi vienišas ir niekam nereikalingas. O jei prie viso to prisideda bendraamžiai ir, blogiausia, suaugusiųjų patyčios: tu toks, tu anoks, o tavo tėvai..., ir tu toks būsi, kaip tavo tėvas, mama ir panašiai. Turėtume suprasti, kad vaikui skaudžiausia, kai kritikuojami jo tėvai (kokie jie bebūtų), kai tyčiojamosi ir parodoma, jog nesi pageidaujamas. Ir jei niekas tokiam paaugliui nepasakys, kad kažkas šiame pasaulyje vis dėlto jį myli, juo rūpinasi, nori su juo draugauti, paguosti, kai liūdna, ar pasidžiaugti kartu, jis iš tiesų taps panašiu į savo alkoholika tėvą, niekuo nesirūpinančią motiną, o gal pažengs dar toliau...

O ką mes jiems galime duoti? Tiesiog suprasti juos, priimti tokius, kokie jie yra, išmokyti ne išsikrovoti vietą po saule jėga, bet tiesiog pritaipyti visuomenėje, priimti į savo draugų ratą, savo bendruomenę. Rodos, nedaug ir taip lengva padaryti! Tai gal neatidėkime rytdienai ir pamatysime rezultatą. "Horizontuose" stovyklavo paaugliai iš įvairių Biržų rajono kampelių, Papilio bei Nemunėlio Radviliškio parapijų (kai kurių paauglių tėvai yra šių parapijų nariai). Stovyklos programą galima suskirstyti į keletą pagrindinių temų: teologinė, kultūrinė, prevencinė. Paaugliai užsiėmimuose galėjo sužinoti apie meilę, pyktį, kaltę tiek pasaulietiniu, tiek religiniu aspektu. Svarbu išmokyti pažvelgti į kasdieninius dalykus kitaip ir priartinti paaugliams dažniausiai nesuderinamus dalykus – Biblijinį mokymą ir šiandienos tikrovę. Kalbėjome apie jaunimui aktualias problemas, diskutavome apie vaikų teises, narkomaniją, alkoholizmą, AIDS grėsmę. Turėjome svečių iš Biržų savivaldybės, stovyklautojus aplankė pats anekdotų karalius R.Šilanskas. Svečiavomės Panevėžio kariniame aerouoste, kur matėme gynybinius, gelbėjimo ir net prezidento sraigtasparnius. Vaikinus suintrigavo galimybė tarnauti karinėse oro pajėgose, deja, merginų šansai čia patekti daug mažesni, nors norinčių atsirastų. Laimėjome krepšinio varžybas su Pabiržės jaunimo komanda. Apie tai, jog čia praleistas laikas nepraėjo veltui, parašyta vaikų linkėjimų sąsiuvinuose. Daugelis norėtų kitąmet vėl sugrįžti, susitikti draugus ir vadovus. Pora vilniečių stovyklautojų nusprendė lankyti diak. Tomo Šerno užsiėmimus ir konfirmuotis.

Anot ne pirmus metus stovykloje besilankančio kun.R.Mikalausko, turėjome pačius aukščiausius bažnyčios skliautus – mėlyną dangų. Visai nesvarbu, kad Pabiržėje nėra ev. reformatų bažnyčios ar parapijos. Mus geranoriškai priėmė Pabiržės vidurinė mokykla (dėkojame direktoriui V.Armaliui), pasiūliusi erdvas bendrabučio, sporto salės bei valgyklos patalpas.

Ne vieninteliai pabiržiečiai parodė geranoriškumą mus priimdami. Šią stovyklą parėmė Seimo narys V.Rinkevičius, AB"Biržų duona", Būginių ŽŪB, UAB"Agaras", UAB"Biržų grūdė", UAB"Rūta 2", Lašų ŽŪB bei Biržų krašto ūkininkai. Vis dėlto be Šiaurės Ministrų Tarybos Informacinio centro Vilniuje, Jaunimo turizmo centro bei Biržų ev. reformatų parapijos finansinės paramos stovykla nebūtų įvykusi.

Dabar, kur mes tuos pinigus išleidome: virėjų bei komunalinės paslaugos kainavo virš tūkstančio litų, maitinimas šiomet vietoj įprasto pusketvirto tūkstančio, rėmėjų dėka, kainavo tik vieną tūkstantį ir šimtą litų; autobuso nuoma, kuras, vertimas, spausdinimas, atributika, higienos prekės, vaistai pirmajai pagalbai, vaizdinės priemonės, ledų porcija karštą ekskursijos dieną ir netgi menkutis bilietukas naudojantis viešuoju tualetu – visos tos smulkmenėlės sudaro nemažą krūvą pinigų. Tačiau, kai žinai, jog gali išpildyti nors mažytę svajonę, negaila laiko ir pinigų. O išpildyti svajones kartais būna taip paprasta – tereikia pasidalinti su kitu tuo, ką turi, nieko nekainuojančiu – meile, mokėjimu bendrauti, supratimu, žiniomis. Juk jeigu rūpinsimės tik savimi, savo šeima, draugais ar vien savo parapija, būsime egoistais, nūsiskančiais nuo kenčiančių, nelaimingų, tyliai prašančių padėti, kurie yra visai šalia mūsų, tereikia tik apsidairyti...

Lina Kėželytė

Viešpaties Dvasia yra manyje

Viešpaties Dievo Dvasia yra manyje, nes Viešpats patėpė mane, kad neščiau gerąją naujieną vargdieniams /Izaijo 61,1/

Sinagoga Nazarete. Sabata. Tarp besimeldžiančiųjų yra ir Jėzus, kuris buvo žinomas kaip dailidės Juozapo ir jo žmonos Marijos sūnus. Po ilgos pertraukos Jis vėl atėjo į Nazaretą ir yra žinomas jau kaip Mokytojas ir nuostabusis Gydytojas. Buvo nekantriai laukiama Jo kalbos. Jam padavė pranašo Izaijo knygą ir Jis perskaitė joje tokius žodžius: "Viešpaties Dievo Dvasia yra manyje, nes Viešpats patėpė mane, kad skelbčiau vargšams Gerąją naujieną: Jis pasiuntė mane guosti prislėgtųjų, skelbti belaisviams laisvę, akliems praregėjimą ir atidaryti kalėjimo duris kaliniams". Visų akys nukrypo į Jėzų, o Jis apie tą pranašystę pasakė: "Šiandien jūs akyse išsipildė Šventojo Rašto pranašystė."

Žmonijos gyvenime būna tokie nepaprasti momentai, kai Dievo pranašystės išsipildo. Ypatingu laikotarpiu tų pranašysčių išsipildymas buvo Jėzaus Kristaus veikla žemėje. Su Juo buvo Visagalio Dvasia. Apie Jį Viešpats pasakė: "Tai yra mano mylimas Sūnus, Jo klausykite" /Mt.17,5/. Tai Jis atėjo, kad skelbtų Evangeliją – Gerąją Naujieną apie Dievo meilę žmonėms. Atėjo, kad paskelbtų Dievo malonę žmonėms, kad išlaisvintų belaisvius iš nuodėmių nelaisvės. Dievo malonės laikas dar tęsiasi. Visagalio Dvasia ir toliau veikia šiame pasaulyje patepdama tuos, kurie turi skelbti Gerąją Naujieną Jėzaus Kristaus vardu. Viešpats ir šiandien patepa ir siunčia tuos, kurie vargstantiems, prarastiems, apakusiems skelbia Dievo malonę. Jėzuje Kristuje išsipildo visi pažadai, kuriuos Dievas davė žmonijai. Mūsų dangiškasis Tėvas pasigailėjo mūsų ir dėl mūsų atsiuntė savo Sūnų, kad per Jį Geroji Naujiena – Evangelija taptų faktu. Tad džiaukimės tuo ir priimkime Evangeliją į savo širdis.

Iš Liudos Danauskienės "Mano mintys"

Išėjusi amžinybėn

Marija Čygienė – Natkaitė

/1911 06 13 – 2001 06 22/

Vilniaus ev. reformatų parapija su liūdesiu praneša, kad birželio 24 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė buvusi Vilniaus reformatė Marija Čygienė - Natkaitė. Prieš dešimtį metų buvusi aktyvi mūsų parapijos narė paskutiniu metu gyveno pas dukrą Jonavoje. Tad ir 90 – ojo gimtadienio proga Jos nepasveikinome. Vylėmės, kad likimas dar leis kada nors su Ja pasimatyti šioje žemėje, juolab, kad Jonavoje būrelis reformatų sukūrė ir įregistravo parapiją.

Vilniaus ev. reformatai, liūdėdami dėl šios skaudžios netekties, reiškia gilią užuojautą velionės dukroms, sūnums, jų šeimoms bei kitiems artimiesiems ir prašo Viešpaties jiems stiprybės ir palaimos.

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba ir seniūnų taryba

Marija Natkaitė – Čygienė gimė 1911 m. birželio 13 d. Biržų rajone, Jasiškių kaime, 4 km nuo Nem. Radviliškio. Tėvai - motina Katryna Kuginytė ir Jonas Natka – užaugino 3 vaikus. Nem. Radviliškio bažnyčios knygoje įrašyta, kad krikštyta 1911 metais, o konfirmavo 1928 metais kun. Adomas Šernas. Anksti mirus tėvui teko patirti nemažai vargo.

1930 m. ištekėjo už savo kaimyno Jono Čygo, juos Nem. Radviliškio bažnyčioje sutuokė kun. Adomas Šernas. 1931 m. susilaukė pirmojo sūnaus. Iš viso užaugino 6 vaikus: 3 dukras ir 3 sūnus. Dirbo kolūkyje sunkiausius darbus: melžė karves, šėrė kiaulės, dirbo prie lauko darbų. 1966 m. mirus vyrui, prasidėjo neramus gyvenimas. 1968 m. dėl melioracijos buvo nugriauta sodyba. Teko gyventi pas vaikus: Biržuose, Ukmergėje, Jonavoje, o nuo 1970 m. – Vilniuje. Augino anūkus, dirbo kiemsarge, labai mėgo ir gražiai mezgė. Nors buvo baigusi tik 4 klases, buvo šviesus žmogus, viskuo domėjosi. 1976 – 1998 m. gyveno Vilniuje viena atskirai nuo vaikų.

Atsikūrus Vilniaus reformatų Bažnyčiai pastoviai ją lankė. Buvo giliai tikinti: sakydavo, jog gyvena ne viena, o su Dievu. Turėjo gražų balsą, mėgo giedoti ir viena namuose.

1998 m. pasilpus sveikatai persikėlė gyventi pas dukrą į Jonavą. Ten ir mirė birželio 24 d. Palaidota Nem. Radviliškio reformatų kapuose birželio 27 d. šalia vyro Jono Čygo. Palydėjo kunigas R. Mikalauskas, grojo Biržų bažnyčios vargonininkas E. Praniauskas. Buvo graži, saulėta diena. Atsisveikinti su Velione susirinko daug giminių ir pažįstamų iš gimtosios vietos.

Artimieji dėkoja visiems mus užjautusiems sunkią atsisveikinimo valandą ir atėjusiems tarti “sudiev” mūsų mylimai Mamytei.

Dukra Birutė

* * *

Jau nebesu tarp jūsų,
Jau čia nebevargstu,
Jau linksma visad būsiu,
Giedosiu su džiaugsmu
Nekaltam Avinėliui,
Kurs mirė už mane,
Mielam Emanuėliui
Dangaus aukštybėje.

Kas jus čia dar baugina,
Jau nepasieks manęs.
Kas jus dabar slogina,
Nėra to danguje.
Ką žemėje kentėjau,
Tai vos atsimenu.
Aš kovą tą laimėjau,
Ramybę jau turiu.

Informacija

Birželio 24 d. Panevėžyje buvo iškilmingai atidengtas paminklas reformatui biržiečiui, pulkininkui, buvusiam 1929 – 1930 metais krašto apsaugos ministru Jonui Variakojui. Biržų žemė buvo turtinga karo vyrais: 1918 – 1920 metų kovose pasižymėjo generolai Kazimieras Ladyga, Stasys Nastopka, Maksimas Katchė, pirmasis žuvęs Nepriklausomos Lietuvos karininkas Jonas Nastopka. Pastarieji du palaidoti senosiose Biržų reformatų – liuteronų kapinėse prie ežero. **Rugpjūčio 25 d.** juos gražiai paminėjo kapų šventės pamaldose **kun. K. Daugirdas. Generolas St.Nastopka** palaidotas Rinkuškių kapinėse. Jose kapų šventės pamaldas **rugpjūčio 18 d. laikęs diak.T. Šernas** pašventino paminklą mūsų Bažnyčios **kuratoriui Povilui Januševičiui**, mirusiam 1998 metų gruodžio 24 d.

Liepos 14-21 d.d. N.Radviliškyje vykusios reformatų vaikų stovyklos uždarymo pamaldose šeštadienį, **liepos 21 d.**, pilnutėlė jaunimo ir jų tėvelių bažnyčia klausėsi kun. Rimo Mikalausko pamokslu, kuriame jis linkėjo garbinti Dievo vardą savo gyvenimu, dvasinio stovyklos vadovo vokiečių kunigo Dieterio Gartmano atsisveikinimo žodžių ir linkėjimo būti tokiais krikščionimis, kokių labai reikia pasauliui – dalijančių meilę. Vien nuo Dievo žodžio klausymo dar niekas nesikeičia – meilę reikia liudyti savo darbais, savo gyvenimu. Kartu su vadovais ir kitais stovykloje dirbusiais šios vasaros stovykloje pabuvojo 150 žmonių. Stovyklą rėmė ne tik reformatų Bažnyčia, bet ir Vokietijos Duisburgo parapijos bendruomenė, savo lėšomis prisidėjo vaikų tėvai. Stovykla N.Radviliškyje veikė jau septintus metus. Šiais metais jos direktoriumi buvo ankstesniais metais dirbęs vadovu Giedrius Vaitiekūnas.

Liepos 29 d. Biržų reformatų bažnyčioje buvo konfirmuoti 17 jaunuolių: 9 mergaitės ir 8 berniukai, iš jų du vilniečiai – Asta Plepytė ir Saulius Banys. Konfirmanto priesaikai paruošė kun. K.Daugirdas, konfirmavo ir laimino senjoras kun.P.Čepas, kunigai R.Mikalauskas ir K.Daugirdas, giedojo Biržų bažnyčios choras, jam vadovavo ir vargonavo E.Praniaskas. Didžiulė Biržų bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, pavėlavusiems teko stovėti per visas ilgas pamaldas.

Rugpjūčio 4 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje kunigas R.Mikalauskas sutuokė “Giesmės” choristę Ingą Cuprevaitę ir Povilą Jelkinus, pakrikštijo Irenos Tamulaitienės anūkę Aistę Bagdonavičiūtę, gimusią 2000 m. gegužės 3 d.

Rugpjūčio 5 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje pamaldas laikęs **diak. Tomas Šernas** pakvietė jaunosius parapijiečius ruošti konfirmacijai, ir pranešė, kad stengsis laikyti pamaldas Vilniaus bažnyčioje kiekvieną sekmadienį.

Rugpjūčio 12, 19, 25 d.d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje pamaldas laikė diak.Tomas Šernas. Pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį 10 val.

Lietuvos reformatų kunigų telefonai: senjoras kun.Petras Čepas gyv. Medeikiuose tel.8-220-58577, kun.Rimas Mikalauskas gyv. Kėdainiuose tel.8-257-56967 ir mob.8-286-66383, kun.Kęstutis Daugirdas Kaune tel.8-27-723838, Biržuose tel.8-220-31609 ir mob.8-286-67007, diak.Tomas Šernas gyv. Vilniuje tel.231810 ir mob.8-287-56846.

Primename seniūnų telefonus: Dalija Gudliauskienė 429118, Donata Indriūnaitė 342824, Angelina Kamčiatnienė 733757, Alfredas Naktinis 470718, Irena Petrylienė d.735711 ir mob.8-282-41994, Danutė Pranulienė 633272, Birutė Šernaitė 617690